

Cy to na isto jes lato?

Na 10 września 2005r

No, toż momy lato abo ... i niy, tela co już z gorki.. Śleciało już trzi śćwierci tego lata i wrzysiyń momy na karku; napocznoł nom sie już dziesiyńc dni tymu nazod. A skuli tego co to jes wincyj niżli poła to tak na isto, to jedne sie radujom, inksze juzaś niy. I – nikiem godali nasze starki – jaki piyrszy, drugi, trzeci – telki cołki siyrpiń śleci (godołech to ło siyrpiyniu, tela co tak na isto było blank inakszij). I latoś to niy było blank prowda, nale bogać tam, niy idzie cinyngiyom Ponboczkowi we kalyndorz kukać. Tela co ino, tak na zicher, bez te lato szło ujzdrzić corozki wiynkszo biyda, chocia te tam – co Wy wicie a jo miarkuja – cinyngiyom, sztyjc bamoncom, co nasze geltaki som na isto corozki wiynkszyjsze. Juzaś tak kole piytnostygo siyrpnia pokazali we telewizyi co nom sie geltaki dźwigli, tela co niy pedzieli komu? Można tym we tym łośzkliwym s... niy, niy rzykna, bo juzaś mie ftosik zesztrofuje! Można tym wszyjskim srogim prezesom, kiere ino za pora miesiyncy, bali i za pora dni roboty erbnom łodprawy po porasetkowtysiyncy złociokow. Bo rachuje sie telko matymatycznie „średnio”. A to jes tak: kiej jakisik minister mo trzidziyści tysiyncy a jo mom tysienc, to „średnio momy łoża po piytności tysiyncy piyńcset (cego jo bez piytności miesiyncy niy uwidza). Ludzie! Czy te łożyntole, kiere jesce som przflostrowane do tych zabranych zesli niy poradzom żdziebko pogawcyć sam na doł, na ziymia, na te nasze zagizdżone miasta i dziydziny? A i po co mieli by gawcyć? Syjm już niy robi (možno ino te łożyntole łoż tych dwioch komisyi), nale betki zbiyro, i niy muszom te mondroki bali i do kasy deptać bo jejim za te trzi miesionce pijondze same do jejich banku ślatujom. Nale, tela bydzie polityki, bo mi zakożom we tym radijoku moje bery, moje gupoty godać, fandzolić i ludzi jesce barzij nerwować. Piytnostego siyrpiynia. Boczycie ta srogo parada we Warszawie? My to momy radzi parady, jezderkusie!, jak nom to wylazuje! Jakisik łożyntol mie sprzezywoł bez tyn diosecki „internyt” skuli tego, co jo spominoł, kiej sam u nos we naszym Chorzowie we tego „WEDLA” lebo 22 lipca ludzie bawiyli sie fesyelnie i gryfnie bez cołko noc we naszym panazyntkowski Parku Kultury. Zawodzało to jakimsik tam mondrokom i beztoż momy terozki srogi śwynto, srogi fajer we piytnostego siyrpiynia. I co? Ano nic, bo tyż jes gryfnie. I coby było jesce barzij szpasownie, jedne fajrujom „Dziyń Wojska Polskigo” a inksze srogi fajer „Wniebowzięcia Nojśwyntszyj Maryji Panny”, znacy „Matki Boskij Zielnyj”. A we Warszawie parada. A nasze wojoki wysztafirowane choby ficywyrty na Wielkanoc. Do tego jesce wojoki na koniach (czamu łożnych niy posywali do Iraku?). Gryfne, richtik gryfne. Coby zrychtować do porzondku telkigo kawalerzysty trza na to bezmać jakiesik cołkie piyńc lot, cołkie piyńc lot. Na poborowego – styknie dziewiyńc miesiyncy. Na łożatek na tym placu Jozefa Piłsudskiego pokazowali paradno eksycyrka, znacy musztra. Grali jejim telko gryfno muzyka ze filmu „Stawka większa niż życie” I te wojoki maszyrowali, maszyrowali..... A juzaś we Osowie markirowali ta srogo haja „cud na Wisłom”. Tyż gryfnie, tela co mie znerwował

jedyn telki „żurnalista”, kiery pedzioł bół (suchejcie, bo niy zawdy sie telko gupota do chycić!), iże:

„Patriotyzm wyraża się w urządzaniu takich właśnie uroczystości”.
Nale, niy ma co wynokwiać; erbnymy łod Amerikonow fligry (za kiere bydymy bulić dugszj niżli za dugi tego igłoka Giyrka, można jesce jakiesik piyńcdziesiont lot), najechali my tyn cołki Irak, kaj inksze mondroki sie niy wkludziyli, i terozki jesce momy wojokow na koniach ze degami, ze bardami ino bez gywerow. Cosik mi sie spomino, iże za bajtla widziotech telki film (cheba Wajda go zbajstlowoł) kiej to nasze wojoki na tych kobyłach śmigali ze szabloma na miymieckie pancry. I tu mi sie spomniało, kiej we Chorzowie bajstlowali pora lot tymu nazod, telkie komando policajtow na koniach jedyn downiyjszy komandant pedzioł bół co jedyn koń znacy to tela co siedmioch policajtow. A do tyj kolony wojokow na koniach to bezmać ino brali telkich, kierzy majom szłapy krziwe nikiej szrałbsztok. Cowiek tak kuko, gawcy na to wszyjsko i zdo sie choby richticzny bół telki ąlsdruk: Kiej niymowa rzyknie guchymu, iże ślepek to cosik łoboczół. I mie corozki barzj sie zdo, co to jes na isto prawie, co to jes prowda.

„Wyschłe kobiety o tragicznych licach,
Pożółkłe dzieci ze śmiercią w źrenicach,
Zgłodniali chłopcy w łachmanach i boso,
Z świstkiem i żartem, które sytym niosą.
Ociężałymi w dal sunący kroki
Tłum robotniczy z fabrycznej pomroki,
Nocne dziewczyny z tępyimi oczyma,
Wszystko, co życie mrozi jak kwiat zima,
Wszystko łaknące, co się nie nasycą –
Idzie z pieczęcią pogardy: Ulica.”

Gryfne to i jankorne, pra? A naszkryfloł to bół Artur Oppman (Or-Ot) poyta i pułkownik Wojska Polskiego tak jakosik chnet przd trzidziestym rokiym łońskiego stulycio. A to juzaś mi sie spomniało jak napoczli (we telewizyji) pokazować to wszyjsko co sie napoczło we tym Gdańsku (no, można przodzij byli sztrejki kaj indzij, nale ino ło tych gdańskich nojwiyncej sie godo). Śtyrnostygo siyrpiynia sie to tam nad naszym morzym napoczło. Terozki ło tych niyftorych (juzaś niy byda godoł ło kierych) to łozprawiajom telki wic: Srogi ąłtok, mercedes, ćmawe szyby a na zadku na tyj szybie naszkryflane

– Złodziyju, driny jes moja świekra – i po co CI TO ?

Coby żodyn tego autoka niy pichnoł, bo to przeca łod „działacza”, pra?

Nale to bół ino wic a sam do nos we dwadziestego szóstego przikludzioł sie telki wywołany muzykant Jean Michel Jarre, kiery zbajstlowoł srogi koncyrť skuli tego fajeru we Gdańsku. Wiela sie tam niy nabakoł bo ździebko pichnoł ze śpiywki naszymy Jacka Kaczmarskiego, kiery ino doszkryfloł słowecka do inkszyj francuskij śpiywki, nale bezmać chocia niy wzion za to ani złocioka. A jo sam bocza jak to bóło gynał te dwadzieścia piyńć lot tymu nazod.

Wykludziyli my sie ze moj_{om} Elz_{om} na telko rajza bez Austrio do Włoch, do Italijok_{ow}. Już na tyj szweli, na granicy Czech_{ow} i Austrii pytali sie nos kaj tak richtik jadymy ? My godali co do Łojca Świyn_{tego}, do Rzymu i take tam. Tela, co to b_oł łożymdziesion_{ty} rok. Wszyjskie n_{om} winszowali wszyjskiego dobrego i poszli my, pojechali my dalsz_{ij}. Niy byda wszyjsko sam gynał łośprawioł, tela ino co we Rzymie, we telkim Caffè Greco przy via Condorttizicli my sie przy kafyju i łożoz telki nasz lajter, Polok, kiery miyszkoł już dwadzieścia lot we Rzymie Jerzy Hordyński pedzioł n_{om} b_oł, iże we – cego my jesce blank ci niy miarkowali – dwadziestego sz_{ost}ego siyrpiynia podszrajbowali te cołkie srogie „porozumiynia siyrpniowe”. My jesce za tela tam we tych Włochach niy poradziyli spokopić co to tak na isto jes, bo przeca żodyn snos niy poradzi_oł zmiarkować, co to na richtik sie we tym Gdańsku, Gdyni, Szczecinie (i ździebko niyskorz_{ij} we Jastrzębiu) bajstluje. Pedzioł Ł_{on} ci b_oł, iże wszyjsko we tym Gdańsku jakisik Wałęsa podszrajbowoł to telkim srogim szkryfłok_{iy}m, telkim kuglszrajbrym, dugim n_{ik}iej starzika fajfka.

No, i niyskorz_{ij} jakiesik pora dni, tyn s_{om} Jerzy Hordyński (kiej my sie klechtali ze Rzymu do Neapolu napocznoł n_{om} recitiyrować roztomaj_{te} gryfne sztrogi. Niy kożdymu to sie zdało, nale jo b_oł festelnie wrazicki i dociyrny, i kciołech spokopić fto tyż te sztrofki naszkryfł_oł, boch wiela na spamiyńc żech poradzi_oł, wielach jesce łoż bajtla miołech rod czytać a tych żech blank niy miarkowoł. I wtynczos tyn nasz lajter pedzioł n_{om}, co naszymu chopowi, naszymu Polokowi dali ta cołko nadgroda Nobla. Mianowoł sie Ł_{on} Czesław Miłosz. Fto wteda cosik sam u nos we Polsce słysoł, lebo fto znoł Czesława Miłosza k_{rom} tych, kiere jesce kajsik tam po Hameryce fyrtali, kiere kajsik tam ze jakisik francuskich cajtong_{ow} lebo amerykańskich sztydi_{ow}? I jo jesce – gupol – medikowołech, co nos tyn cołki lajter za boleki ciśnie. Nale niy, to b_oło na richtik, to b_oło prawie. I tyż, coby b_oło gryfnij, tyn nasz noblista kipnoł b_oł terozki rok tymu nazod śtyrnostego siyrpiynia łoż_{ńskiego} roka, a roztomaj_{te} łożyntole niy kcieli ci Go pochować we Krakowie. Nale, to s_{om} już inksze bery i na dzisioj tego styknie.

Siyrpiyń, siyrpiyń, to tyż miesion_c kiejech sie upł_{on}cnoł, kiej mie Mamulka na tyn nojgryfnij_{szy} ze świat_{ow} wydali. Gynał śtyry dni po tym kiej te gizdy Amerik_{ony} wypraskli nad Hiroszim_{om} ta łożnist_o, diosecko atombomb_a. Nale, niy ma sie co asić i herzić, bo bezmać ludzie, a tak na isto, chopy tak dugo niy żyj_{om}. We moj gyburstak to zawdy przodz_{ij} kuk_{om} do kalyndorza fto już wykopyrtnoł, fto już umrzitnoł. A to wszyjsko skuli tego coby sie jesce radowac mojim żywobyci_{ym}, iże jo jesce po tym świycie dept_{om}. I przy tyj przileżitości spomnioł mi sie sam pier_{on}ym stary wic, kiery jesce nasz rector Depta we mojj siedymnostce łożprawioł:

Synek przisz_oł po katiymusie (a katiymus b_oł na farze a niy we szuli) i pyto sie mamulki:

- A prowda to jes mamulko, iże cołkie jodło jes łoż naszego Ponb_{oc}zka?
- An_o toć, co to jes prowda!
- A cy prowda to jes co wszyjskie gyszynki przismy_{cy} Dziec_{on}t_{ko} lebo hazok?

- Na isto, to jes prawie!
- A tak na łostatek, cy na richtik małe dziecka wciepuje bez łokno busek, boczoń?
- A dyć, iże to jes cołko prowda – łodpedziała znerwowano mamulka.
- No, toż rzyknijcie mi mamulko po jakiego dioska my sam jesce trzimomy we chałpie tatulka???

Nale, terozki ździebko ze inkszyj zorty. Skuli tego coch sam chnet bez dwa miesionce do Wos niy szkryfloł, a i we radijoku mie niy szło posuchać rzykna cosik inkszego.

Niy poradza ci zmiarkować za co nos Ponboczek skoroł, iże we tym naszym kraju zbajstlowali aże dwa „sopockie festiwale” (bezmać majom być i trzi ...)? Można to ino skuli zwady miyndzy Telewizjom Polskom a TVN-ym Waltera. Jo wiym, co koždy kce betkow przidubnońć, nale po jakiego dioska aże dwa, gynał podane na sia, festiwale? I to jesce jakie? Bele jakie. Przeca te co wiskali w tym piyrszym siyrpniowym (drugi bół łod 2 do szczwortego wrzyśnia, i tam ci na isto dziepiyro bół cyrkus ze tymi wszyjskimi „Mandarynami” lebo tymi inkszymi pofyrtanymi „Dodami-Elektrodami”) – to bóło ino ze tymi „festiwalami” mocka łostudy. Tela, iże ino niyftore fest naprane ludzie, kiere do Sopotu przikludziyli sie na wywczasy klaskali, ryceli choby nojnte, bo przeca cosik za te jejich złocioki jim sie noleży, pra? A kiej niyskorzjij te roztomajte wyjce wykłudzom sie na jakisik cudzy, telki na isto „miyndzynarodowy” festiwal – choby tyn festiwal Eurowizji – to ino gańba i łostuda nikiej ze tego kościynego Mniotka (niy byda go mianowoł, bo jesce jakosik ryklama bydzie z tego miół) lebo „Blue Cafe”. Nale bogocze, te nasze polskie handlyrze i „byznesmyny” łod siydmiu bolyści, te wszyjskie zabrane sie bawiom, a te biydoki we chałpie przy bele jakim telewizorze niech kukajom, i niech zowiszczom tym, co jesce majom betki coby wywczasy nad naszym morzym mogli sie lajstnońć.

Nale, tompie wrzysiyń abo nikiej to jesce we piytnostym i szesnostym wyiku godali „pajęcznik” lebo „jesiennik”. A to już tyż i mocka powiadaczek, kiere nasze starki zawdy spominali. Choby i telkie:

Kiej wrzysiyń ze pogodom sie napoczyno, zawdy bez miesionc gryfno pogoda trzimo!

„Wrzysiyń erikom strojny, nale łod bakanio znojny!”

No, i dziecka majom fajrant ze labom i łod szczwortku, piyrszego wrzyśnia muszom deptać do do szuli. Jo tam jejim niy zowiszcza (przy tym cołkim bajzlu i szlamajzlu, kiery dzieckom fōndnyli trzi łostatnie ministry „łóświaty”), nale terozki juzaś łod samygo rańca jes larmo, romraj na szulplacu a mie sie zdo co jo juzaś jes modszy, wizgyniyjszy i jakosik mi sie jesce kce żyć na tym gryfnym Ponboczkowym świyecie. A, iże tyż już łostatnie dwa tydnie jes gryfno launa, klara grzeje bez polednie choby we jakisik Tunezji lebo na Cyprusie, to jakosik czowiek przepomino te siompanie, ta chlapaka bez lato i jes rod co go kostyry za tela niy targajom, i co idzie jesce ździebko pogawcyć na te gryfnie poseblykane dziółchy.

Mogbych sam jeszcze mocka, bo mie chnet dwa miesionce niy boło, nale tak sie miarkuja, co to by boło na tela. A beroł nikiem bez łostatnie chnet trzi lata (miarkuja co można niy łostatni roz). Ojgyn z Pniokow